

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-04-09

Vår referens

Andreas Nedin

HR-konsult

andreas.nedin@malmo.se

Utdrag ur belastningsregistret inom funktionsstödsnämndens verksamheter FSN-2026-1347

Sammanfattning

I december 2020 beslutade funktionsstödsnämnden att inför krav på utdrag ur belastningsregistret för samtliga nyanställningar i brukarnära verksamheter samt gav förvaltningen i uppdrag att ta fram nödvändiga rutiner och riktlinjer för detta.

Den 1 mars 2026 kom ny lagstiftning som ger ett tydligare lagstöd för att begära registerutdrag för arbete i hemmet med äldre och personer med funktionsnedsättning. I samband med lagändringen görs också en förändring som innebär att registerutdraget som begärs enligt lag för arbete i barnverksamheter numera kommer att innehålla fler brottstyper och tillhörande misstankeregister. Detta innebär att förvaltningen kommer att justera rutinen för utdrag ur belastningsregistret eftersom det räcker att barnverksamheten tar ett enda utdrag.

Förslag till beslut

1. Funktionsstödsnämnden godkänner informationen.

Beslutsunderlag

- Beslut FSN 230925 (§102) Information om arbetet med utdrag ur belastningsregistret vid nyanställning i barnverksamhet och annan
- Beslut FSN 201214 (§168) Utdrag ur belastningsregistret vid nyanställning inklusive särskilt yttrande (SD)
- G-Tjänsteskrivelse FSN 260427 - Utdrag ur belastningsregistret inom funktionsstödsnämndens verksamheter
- [UTKAST TILL] Uppdaterad Rutin för begäran om utdrag ur belastningsregister i funktionsstödsnämndens verksamheter

Beslutsplanering

Funktionsstödsnämndens arbetsutskott 2026-04-17

Funktionsstödsnämnden 2026-04-27

Ärendet

Riksdagen har fattat beslut om ny lagstiftning om utökade möjligheter för registerkontroll inför anställning i en kommun. Det avser personer som ska arbeta med äldre i hemmet eller vuxna med funktionsnedsättning, arbeta med barn, eller anställas till vissa ledande befattningar i kommunalt driven verksamhet.

Reglerna införs i två nya lagar och genom ändringar i befintlig lagstiftning och träder i kraft den 1 mars 2026.

Registerkontroll vid arbete med äldre personer och vuxna personer med funktionsnedsättning

Det införs en ny lag ”lag (2026:43) om registerkontroll vid arbete i hemmet åt äldre personer eller vuxna personer med funktionsnedsättning” vilken ger kommunerna möjlighet att genomföra registerkontroll inför anställning i sådan verksamhet vilket tidigare har saknats. Lagen innebär att en kommun som erbjuder anställning i sådan verksamhet får begära att den som erbjuds anställning uppvisar ett begränsat utdrag ur belastningsregistret och misstankeregistret.

Registerkontrollen är fakultativ vilket innebär att arbetsgivare får en möjlighet, men ingen skyldighet, att begära att utdrag uppvisas inför anställning. Det är endast den person som erbjuds anställning som får kontrolleras. Det är alltså enbart aktuellt med registerkontroll i slutskedet av ett anställningsförfarande. Möjligheten avser både tillsvidareanställningar och tidsbegränsade anställningar. Tillfällig kontakt eller engångsuppdrag faller dock utanför lagens tillämpningsområde. Registerkontroll kan även göras av redan anställda om de tilldelas nya arbetsuppgifter som avses i lagen och bör då göras innan sådant arbete påbörjas.

Tillämpningsområde

Med begreppet ”insatser i hemmet” avses insatser i den enskildes hem eller annat boende enligt socialtjänstlagen (2025:400) (SoL), lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), och 12 kap, hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) (HSL), samt korttidsvistelse utanför hemmet enligt LSS. Arbetet eller insatserna ska således utföras i den enskildes hem eller annat boende avsett för äldre eller personer med funktionsnedsättning.

Registerkontroll inför anställning är möjlig inom hemtjänst, personlig assistans, boendestöd, särskilda boendeformer för äldre, trygghetsboenden för äldre, bostad med särskilt stöd för personer med funktionsnedsättning, bostad med särskild service eller

annan särskilt anpassad bostad för vuxna och korttidsboende. Även kommunal hälso- och sjukvård som utförs i hemmet eller särskilda boendeformer för äldre och personer med funktionsnedsättning omfattas.

Insatser som sker utanför den enskildes hem omfattas inte, till exempel dagverksamhet, ledsagarservice och biträde av kontaktperson utanför hemmet (sker biträde av kontaktperson i den enskildes hem omfattas dock insatsen). Andra tjänster som utförs i den enskildes hem men som inte regleras av SoL, LSS eller 12 kap. HSL faller också utanför lagens tillämpningsområde.

Registerutdraget

Registerutdraget som ska visas upp inför anställning får inte vara äldre än sex månader. Att kontroll genomförts får endast dokumenteras genom en anteckning om att utdraget visats upp. Någon dokumentation, notering eller anteckning om registerutdragets innehåll får inte ske.

De brott som det begränsade utdraget innehåller regleras i 22 § förordning (1999:1134) om belastningsregister. Det rör sig bland annat om mord, dråp, misshandel, människorov, olaga tvång, olaga frihetsberövande, fridskränkning, kvinnofridsbrott och olaga hot. Samtliga sexualbrott i 6 kap. Brottsbalken och även stöld, rån, samt hets mot folkgrupp och barnpornografibrott omfattas. Därtill ska utdraget omfatta vissa brott mot narkotikastrafflagen, vapenlagen, brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, samt terroristbrottslagen.

Utökade registerkontroller inför arbete med barn

En möjlighet till registerkontroll finns redan idag genom lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn och lag (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn. Förändringarna innebär att registerkontrollen nu även omfattar uppgifter i misstankeregistret och att det registeruppdrag som ska visas upp inte får vara äldre än sex månader. Registerkontrollen är obligatorisk.

De brott som omfattas av registerutdraget utökas och innefattar fler brott än tidigare. Det rör sig bland annat om mord, dråp, misshandel, människorov, olaga tvång, olaga frihetsberövande, barnfridsrott, kvinnofridsbrott, äktenskapstvång, hedersförtryck, olaga hot och kränkande fotografering. Samtliga sexualbrott i 6 kap. Brottsbalken och även rån, mordbrand, allmänfarlig ödeläggelse eller vårdslöshet, samt hets mot folkgrupp, barnpornografibrott och involverande av underårig i brottslig verksamhet omfattas.

Därtill ska utdraget omfatta vissa brott mot narkotikastrafflagen, vapenlagen, brott mot lagen om förbud mot vissa hälsofarliga varor, samt terroristbrottslagen.

Funktionsstödsnämndens tidigare ställningstagande

Funktionsstödsnämnden beslutade i december 2020 att införa krav på utdrag ur belastningsregistret för samtliga nyanställningar i brukarnära verksamheter i den enskildes hem. I samband med beslutet gavs förvaltningen även i uppdrag att ta fram en rutin för kontroll av utdrag ur belastningsregistret som ska användas vid samtliga nyanställningar i brukarnära verksamheter i den enskildes hem.

Under våren 2023 framkom att utdragen som görs enligt lag i förvaltningens barnverksamheter, och de utdrag som nämnden beslutat om, skiljer sig åt och att alla brottstyper inte syns utdragen som görs för personal i barnverksamheter. Vid funktionsstödsnämndens möte den 25 september 2023 informerade förvaltningen om arbetet med utdrag ur belastningsregistret och hur medföljande rutin kommer att utvecklas för att även omfatta brukarnära verksamhet som inte sker i den enskildes hem samt för att säkerställa att likvärdiga utdrag görs inom förvaltningens barnverksamhet.

Förändringar i förvaltningens rutin för utdrag ur belastningsregistret

Precis som i september 2023 går förvaltningen nu fram med ett informationsärende som handlar om arbetet med utdrag ur belastningsregistret utifrån den nu lagstiftningen.

Förvaltningen kommer att ta tre olika typer av utdrag ur belastningsregistret.

Utdrag 1: Utdrag för att kontrollera egna uppgifter i belastningsregistret

Detta utdrag kontrolleras inför anställning enligt beslut i nämnden och används för brukarnära verksamheter som inte sker i den enskildes hem. Exempel på detta är daglig verksamhet, ledsagarservice och biträde av kontaktperson utanför hemmet.

Utdrag 2: Registerkontroll vid arbete med äldre personer och vuxna personer med funktionsnedsättning.

Detta utdrag kontrolleras inför anställning enligt beslut nämnden och i enlighet med ”lag (2026:43) om registerkontroll vid arbete i hemmet åt äldre personer eller vuxna personer med funktionsnedsättning”. Exempel på detta är LSS-boende för vuxna, SoL-boende, personlig assistans och boendestöd.

Utdrag 3: Utdrag för arbete med barn enligt LSS

Detta utdrag kontrolleras inför anställning enligt lag (2013:852) om registerkontroll av personer som ska arbeta med barn och lag (2010:479) om registerkontroll av personal som utför vissa insatser åt barn.

Tidigare har förvaltningen tagit två utdrag för barnverksamheterna. (utdrag 1 och utdrag 3) men eftersom lagförändringen innebär att registerutdraget som begärs enligt lag för arbete i barnverksamheter numera kommer att innehålla fler brottstyper och tillhörande misstankeregister görs bedömningen att du räcker med utdrag 3.

Funktionsstödsnämndens ställningstagande vid dagens sammanträde

Funktionsstödsnämnden har sedan tidigare fattat ett principbeslut om att inför krav på utdrag ur belastningsregistret för samtliga nyanställningar i brukarnära verksamheter samt uppdragit förvaltningen att ta fram nödvändiga rutiner och riktlinjer för detta.

I aktuellt informationsärende får nämnden information om hur förvaltningen ämnar möta den nya lagstiftningen om utökade möjligheter för registerkontroll inför anställning inom kommunen.

Ansvariga

[Här kommer namnet på de chefer som i systemet har godkänt ärendet inför nämnd att hämtas in automatiskt. Du behöver bara skriva något under denna rubrik om du INTE kommer att få ärendet godkänt digitalt.]